

150826 Dnr:
Handläggare: Marie-Louise Luther

Miljö- och Energidepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på Boverkets förslag till svensk tillämpning av nära- nollenergibyggnader M2015/2505/Ee

Sammanfattning av Astma- och Allergiförbundets synpunkter:

Vi anser att det är mycket viktigt att säkerställa att övriga tekniska egenskapskrav uppfylls vid införande av nära-nollenergibyggnader, bl a luftkvalitet och fuktsäkerhet. Åtgärder för energihushållning får inte införas till priset av en sämre inomhusmiljö. Den utvärdering som gjorts av 27 lågenergibyggnader med en enkätundersökning till boende visar på vissa problem; bl a att spridning av lukter på grund av ventilationssystemet är vanlig i både bostäder och lokaler, omblandningen av luften brister i lågenergibyggnader och kortslutning av till- och frånluft har konstaterats. En *stor del* av boende i flerbostadshusen har svarat att de har invändig kondens på fönster och ett fåtal boende upplever det svårt att bli av med fuktig luft i dusch/ badrum.

Vi anser att det är en varningssignal som bör utredas närmare att många boende upplever kondens på fönster i flerbostadshus (lågenergibyggnader). Vi undrar också om enkätundersökningen omfattar personer med allergi och annan överkänslighet och om det går att utläsa om dessa personer uppfattar inomhusmiljön i lågenergihus annorlunda än övriga? En rad vetenskapliga studier visar att personer som bor i byggnader som upplevs som fuktiga är drabbade av diverse luftvägsbesvär (bl a astma) i ökad utsträckning. Boende i fuktiga byggnader kan förutom att ge upphov till nyinsjuknande i kvalsterallergi, astma och andra luftvägsrritativa besvär även underhålla och förvärra besvären hos redan drabbade. 1) **Vi saknar ordentlig utvärdering hur personer med allergi/överkänslighet påverkas vid boende i lågenergibyggnader.**

Exempel på energihushållningsåtgärder som enligt vår erfarenhet speciellt kan ge problem för personer som är känsligare än normalt är bl a ; tilläggsisolering/tätning (utan förbättrad ventilation), minskade luftflöden, återluftssystem, **roterande värmeväxlare (som är vanligt i lågenergihus) kan ge luftläckage**, luftburet värmesystem i bostadshus, **nybyggnad av s k passivhus utan noggrann fuktdimensionering och fuktsäkring.**

Boverkets förstudie av kontrollplaner 2013 2) visar på brister i kritiska moment för att säkerställa att de tekniska egenskapskraven (t ex fuktsäkring) uppfylls i praktiken.

Detta anser vi också är en varningssignal som måste beaktas vid tillämpning av nära-nollenergibyggnader! Förstudien visar att kontrollansvariga kommer ofta in för sent i byggprocessen då de egentligen borde vara med i projekteringsskedet för att identifiera de kritiska momenten. Detta känns inte tryggt då lågenergihus med tjocka väggar ofta kräver än större noggrannhet, täthet och fuktsäkerhetsprojektering än annars.

Bakgrund

Astma- och Allergiförbundet är en intresseorganisation som tillvaratar intressen för personer med allergisjukdomar. Organisationen har idag ca 20 000 medlemmar och ingår i Handikappförbunden. Allergi och annan överkänslighet har ökat under de senaste decennierna och tillhör numera våra mest utbredda kroniska sjukdomar. Ungefär vart tredje barn har en pågående allergisjukdom och ca 9% av barnen har läkar diagnostiserad astma, vilket är en ökning med 50% sedan 2003 då andelen var 6%. 3) Minst 25% av den vuxna befolkningen har pågående allergisjukdom och 10% av den vuxna befolkningen har astma.4)

Maritha Sedvallson

Maritha Sedvallson
ordförande
Astma- och Allergiförbundet

Källor:

1) Brunekreef B. **Associations between questionnaire reports of home dampness and childhood respiratory symptoms.** Sci Total Environ 1992;127:79–89.

Strachan DP. **The role of environmental factors in asthma.** Br Med Bull 2000;56:865–82.

Emenius G, Svartengren M, Korsgard J, Nordvall L, Pershagen G, Wickman M. **Building characteristics, indoor air quality and recurrent wheezing in very young children – a nested case-control study within the BAMSE birth**

2) Förstudie kontrollplan, Boverket, Rapport 2014:11

3) Miljöhälsorapport 2009, Socialstyrelsen och Karolinska Institutet;

<http://ki.se/content/1/c4/57/25/MHR2009.pdf5>